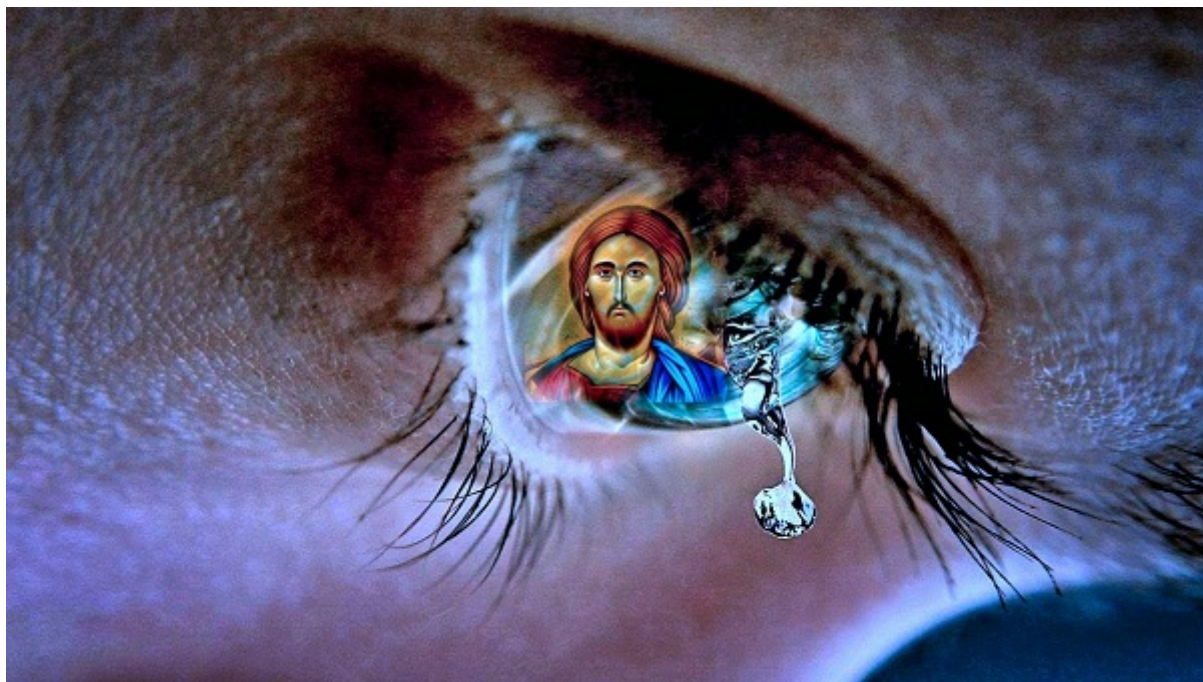

Δάκρυ, το εκλεκτότερο δώρο του Θεού στον άνθρωπο (Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας)

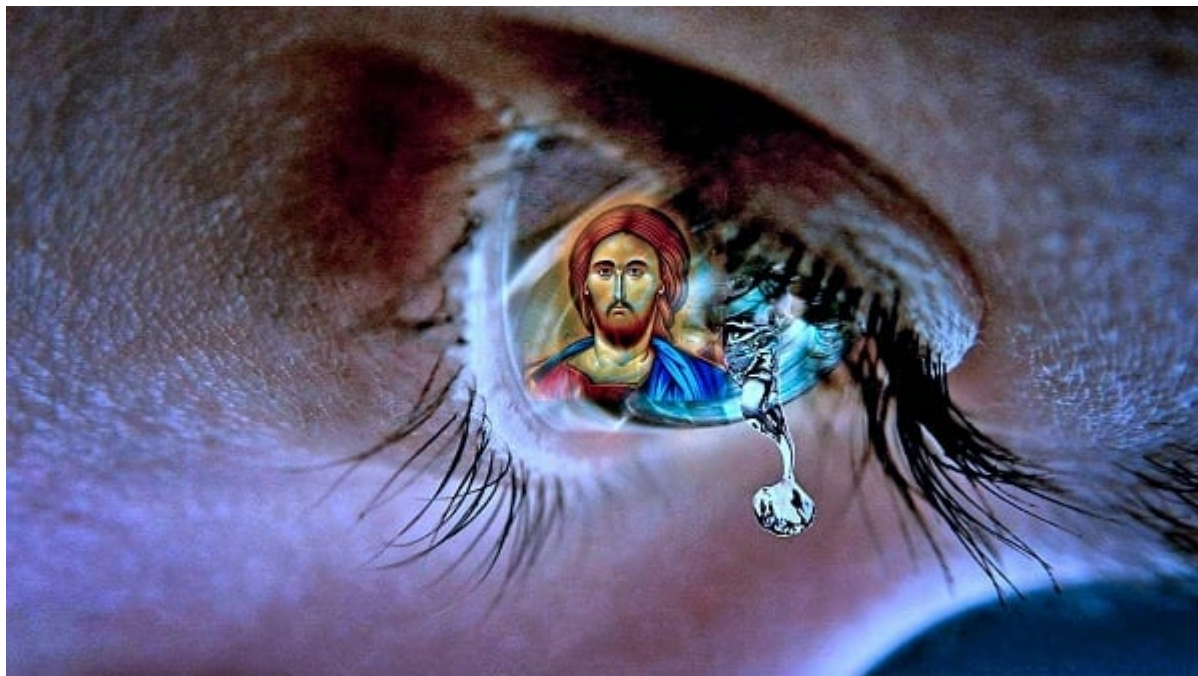
/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Τα μάτια μας δακρύζουν όταν είμαστε συγκλονισμένοι από ισχυρά συναισθήματα. Κάποτε δακρύζουν από χαρά και αγαλλίαση. Τις περισσότερες φορές δακρύζουν από λύπη, στενοχώρια, πόνο, αδικία, συκοφαντία. Ελάχιστες, όμως, φορές δακρύζουν από αίσθημα μετανοίας, γιατί με την αμαρτωλή μας ζωή έχουμε λυπήσει τον Σωτήρα μας Χριστό.

Δακρύζουμε από χαρά ευγνωμονούντες τον Θεό μας όταν συναντούμε πρόσωπα αγαπημένα που έχουμε μεγάλο χρονικό διάστημα να τα δούμε, η όταν ζούμε στιγμές μοναδικές και πρωτόγνωρες. Δακρύζει η λεχώ όταν βαστάει για πρώτη φορά στην αγκαλιά της το νεογνό της, γιατί την αξίωσε ο Θεός να γίνει μητέρα. Δακρύζει η μάνα, όταν υποδέχεται το στρατιώτη γιό της που γυρνάει από τη μάχη. Δακρύζουν οι συγγενείς, όταν υποδέχονται τους αποδημούς τους, τα ξενάκια τους. Δακρύζουν οι γυναίκες, όταν περιμένουν στην προκυμαία τους ναυτικούς συζύγους τους. Δακρύζουν οι ξενητεμένοι μας όταν σφίγγουν στις αγκαλιές τους τους αγαπημένους τους, τους γερασμένους γονιούς τους, τα μικρά παιδιά τους. Δακρύζουμε όλοι μας όταν υψώνεται σε διεθνείς αγώνες η σημαία του έθνους μας.

Τα δάκρυα της χαράς είναι γλυκά δάκρυα, δάκρυα φωτισμού και εκφράζουν τη χαρά για την αγάπη του Θεού προς εμάς, την ευχαριστία μας για τις ευεργεσίες Του και την άπειρη ευγνωμοσύνη μας, για την αποκατάστασή μας στην υιοθεσία του Θεού, της οποίας δεν είμαστε άξιοι. Τέτοια είναι τα δεύτερα δάκρυα του Ασώτου για τη χαρά της γιορτής στο σπίτι του πατέρα του.

Δακρύζουμε άλλοτε από θλίψη, και αποτελούν τα δάκρυά μας αυτά μέσον παρηγοριάς και ανακουφίσεως από τα βαριά σύννεφα που σκεπάζουν συνήθως τον ουρανό της ψυχής μας. Έτσι, όταν ανοίγουν οι ποταμοί των δακρύων η ψυχή μας γαληνεύει, όπως ξαστερώνει και ο ουρανός μετά την καταιγίδα.

Τα δάκρυα του πόνου είναι δάκρυα πικρά. Αποτελούν μια μορφή εξαγνισμού και εκφράζουν συντριβή, λύπη για την πτώση μας στην αμαρτία, θλίψη για το χωρισμό μας από τον Θεό. Είναι τα δάκρυα του Αδάμ που θρηνεί έξω από τις πύλες του Παραδείσου, είναι τα δάκρυα των Ισραηλιτών επί των ποταμών Βαβυλώνας, για τις χαμένες πατρίδες τους. Είναι τα πρώτα δάκρυα του Ασώτου, όταν εκείνος βρισκόταν αυτοεξόριστος και θρηνούσε για τα αγαθά που δεν απολάμβανε εξ αιτίας της αυτονομήσεώς του.

Τα δάκρυα τέλος της μετανοίας μοιάζουν με το αίμα που τρέχει από τις πληγές της ψυχής μας και αναβλύζουν από θλίψη για τις αμαρτίες μας και για την από αυτές πικρία που δώσαμε στον αγαπημένο μας Σωτήρα και Κύριο. Τα δάκρυα αυτά δίδονται από τον Θεό μας ως δώρο σε αυτούς που βιώνουν την πραγματική μετάνοια. Είναι ουράνιο χάρισμα και δεν δίδεται σε όλους μας. Ο Άγιος Αθηναγόρας λέει ότι αυτό δίδεται σε εκείνους τους ανθρώπους που έχουν στρέψει

το νού τους στον ουρανό και έχουν νεκρώσει τα μέλη τους με το να είναι υπερόπτες των γηίνων.

Δακρύζουμε όταν βρισκόμαστε σε κατάσταση μετανοίας και τα πνευματικά δάκρυα δεν σχετίζονται με τις δικές μας προσπάθειες, αλλά μόνο με την προσευχή μας. Τα δάκρυα αυτά μας οδηγούν στην καινούρια ζωή της Αναστάσεως. Οι Άγιοι ασκητές της ερήμου έχυναν δάκρυα μετανοίας, αλλά συγχρόνως και αγαλλιάσεως, όταν συνομιλούσαν με τον Θεό.

Τα δάκρυα είναι ξεχωριστό χάρισμα του Θεού, αν και πολλοί από εμάς αυτό το χάρισμα δεν το θέλουμε, Το αποφεύγουμε. Δεν θέλουμε να κλαίμε, να στενοχωριόμαστε, να στερούμαστε, να δοκιμαζόμαστε. Έτσι, μάθαμε και τα παιδιά μας, γι' αυτό τα έχουμε «μη στάξει και μη βρέξει» και δημιουργήσαμε άβουλα παιδιά και ευάλωτα στις επιθέσεις του εχθρού, απαιτητικά, αχόρταγα και αχάριστα.

Όλα τα δάκρυα είναι δοσμένα από τον Θεό. Και γεννάται το ερώτημα: Γιατί ο Θεός μας έδωσε τα δάκρυα;

Τα δάκρυα μας δόθηκαν, για να καταπραΰνουμε τον αισθηματικό μας κόσμο, αλλά και ως μέσον ψυχικής καθάρσεως, αφού, όπως η φωτιά καθαρίζει το μέταλλο από τη σκουριά, έτσι και τα δάκρυά μας καθαρίζουν τη συνείδησή μας και την καρδιά μας από το ρύπο της αμαρτίας. Τα δάκρυα της μετανοίας είναι τα κατ' εξοχήν δάκρυα καθάρσεως και μελλοντικής απολάυσεως των αγαθών του ουρανού. Όταν μετανοούμε, βαπτίζόμαστε στην κολυμβήθρα των δακρύων μας, όπως ο Δαβίδ που ομολογούσε: «Λούσω καθ' εκάστην νύκτα την κλίνην μου, εν δάκρυσί μου την στρωμνήν μου βρέξω» (Ψαλμ. 6,7) και η Κασσιανή που παρακαλούσε τον Κύριο λέγοντας: «Δέξαι μου τας πηγάς των δακρύων, ο νεφέλαις διεξάγων της θαλάσσης το ύδωρ».

Σε κάθε ψυχή που ποτίζεται από τη βροχή των δακρύων φυτρώνει το άνθος της χαράς. Γι' αυτό και το χάρισμα των δακρύων λέγεται και «χαροποιόν πένθος».

Ο μετανοημένος Χριστιανός ζητά επιτακτικά από τον Θεό μας, να του δώσει το χάρισμα των δακρύων. Ο μακαριστός Μητροπολίτης Χαλκίδος, Νικόλαος Σελέντης, μια σύγχρονη αγία μορφή, έγραφε:

Όπως η βροχή γονιμοποιεί τα σπέρματα των καρπών στη γη, έτσι και το δάκρυ τα σπέρματα των αρετών στην ψυχή. Και προσευχητικά παρακαλούσε:

Κύριε, δος μου το χάρισμα των δακρύων, γιατί Συ μόνος ξέρεις πόση λάσπη κρύβω μέσα μου. Ναί, ακούω τη φωνή Σου να μου λέει: «Λούσου στα δάκρυά σου, για να

καθαριστείς».

Από τον εαυτό μου κάθε μέρα απογοητεύομαι. Έρχου, Κύριε!

Στα δάκρυα της μετανοίας η ψυχή αναβαπτίζεται. Η μετάνοια είναι ο νικητής μας και τα δάκρυα το ευλογημένο νερό του αναβαπτισμού. Το δάκρυ, λέγει ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης ισοδυναμεί με λουτρό παλλιγενεσίας και ξαναφέρει στον άνθρωπο την απομακρυσμένη χάρη του Θεού, αυτήν που ο ίδιος με την συμπεριφορά του απομάκρυνε. «Και δάκρυον στάξαν ισοδυναμεί λουτρώ παλλιγενεσίας και επανάγει την χάριν». Στα δάκρυα καταφεύγουν τόσοι και τόσοι, για να καθαρισθούν από το ρύπο της αμαρτίας. «Δακρύων όμβρους» «προσάγουν» στον αίροντα τας αμαρτίας του κόσμου, Χριστό μας.

Τα δάκρυα της μετανοίας έχουν τόση δύναμη ώστε ο Νικήτας Στηθάτος να γράφει: «Τα δάκρυα της μετανοίας είναι σαν ποτάμι, που πλημμυρίζει και ξεθεμελιώνει όλα τα κάστρα της αμαρτίας». Είναι ένα ζεματιστό νερό, ένα άλλο «υγρό πυρ», που κατακαίει το κακό και καθαρίζει την καρδιά. Και για να δείξει την αξία μιάς σταγόνας από δάκρυ ο Σατωβριάνδος παρατήρησε: «Χρειάζονται χρόνια μετανοίας, για να σβήσουμε ένα πταίσμα μας από τη μνήμη των ανθρώπων. Για τον Θεό, όμως, αρκεί ένα και μόνο στιγμιαίο δάκρυ». Η φλόγα της αμαρτίας αν και είναι πολύ δυνατή σβύνει με λίγο δάκρυ, μας βεβαιώνει ο Άγιος Ιωάννης, ο

Χρυσόστομος. Πως να μην πούμε, λοιπόν, ότι το δάκρυ είναι δείγμα υγείας για το μάτι και σημείο εξυγιάνσεως για την ψυχή; Ως εκ τούτου τα δάκρυα έχουν τεράστια αξία. «Τα βουρκωμένα μάτια είναι τα ωραιότερα για τον Χριστό», γράφει κάπου ο Γάλλος ποιητής Ροστάν. «Ο ουρανός πανηγυρίζει περισσότερο για το δακρύβρεχτο πρόσωπο ενός αμαρτωλού, παρά για το λευκό ιμάτιο εκατό εναρέτων» λέγει ο Βίκτωρ Ουγκώ. Τόσο πολύ συγκινείται ο Κύριος από ένα μας δάκρυ, που συγχωρεί κάθε προηγούμενο παράπτωμά μας. Μη λησμονούμε ότι, το πικρό κλάμα του Πέτρου ξέπλυνε για πάντα το στόμα που αρνήθηκε. Και η διαφορά του Ιούδα από τον Πέτρο είναι ότι ο πρώτος δεν μπόρεσε να κλάψει και χάθηκε, ενώ ο δεύτερος έκλαψε και σώθηκε.

Μια Περσική παράδοση λέει το εξής: Κατέβηκε κάποτε ένας Άγγελος στη γη, για να βρεί και να φέρει στον ουρανό, ο,τι εκλεκτότερο υπάρχει σε αυτή. Πρώτα έφερε μερικές σταγόνες από τον τίμιο ιδρώτα ενός εργάτη. Κατόπιν τα δάκρυα μιάς πονεμένης μάνας, που έκλαιγε απαρηγόρητα στο προσκέφαλο του άρρωστου παιδιού της. Τέλος μερικές σταγόνες αίμα από ένα παλικάρι που ξεψυχούσε στο πεδίο της μάχης. Τα είδε όλα αυτά ο Θεός με συμπάθεια. Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο ακόμη πιο σπουδαίο, λέει στον Άγγελο. Άνοιξε εκείνος τα φτερά του και ξανακατέβηκε στη γη. Και ενώ συλλογίζοταν, ποιο άραγε να είναι το πολυτιμότερο πράγμα, άκουσε κάποιον, που έκλαιγε και έχυνε πυκνά δάκρυα μετανοίας. Γρήγορα τα έφερε στον ουρανό. Τώρα μάλιστα, είπε ο Θεός. Αυτά τα δάκρυα είναι ο,τι πολυτιμότερο υπάρχει πάνω στη γη.

Αναφέρεται ότι κάποιος νέος παραστράτησε, μα τόσο μετανόησε, όταν η Θεία Χάρη τον επισκέφτηκε από ένα κήρυγμα που άκουσε, ώστε άφησε τον κόσμο κι έγινε ερημίτης. Έφτιαξε μια καλύβα και αγωνιζόμενος έκλαιγε κάθε μέρα με πολύ πόνο, απαρηγόρητα θα λέγαμε, για τις αμαρτίες του. Το κλάμμα του συγκίνησε τον Χριστό μας

Μια νύχτα παρουσιάσθηκε στον ύπνο του ο ευσυμπάθητος Ιησούς, περιτριγυρισμένος από φως ουράνιο. Πήγε κοντά του με καλωσύνη και του είπε με τη γλυκιά φωνή Του:

- Τι έχεις, άνθρωπε και κλαίς, με τόσο πόνο;
- Κλαίω, Κύριε, απάντησε εκείνος, γιατί έπεσα σε αμαρτία, είπε με απελπισία ο αμαρτωλός.
- Ω, τότε σήκω, του είπε παρήγορα ο Χριστός μας!
- Δεν μπορώ μόνος, Κύριε, απάντησε ο μοναχός τρέμοντας.

Άπλωσε τότε το Θεικό Του χέρι ο Κύριος της αγάπης και τον βοήθησε να σηκωθεί. Εκείνος όμως δεν σταμάτησε να κλαίει.

– Τώρα γιατί κλαίς; Του είπε!

– Πονώ, Χριστέ μου, γιατί σε λύπησα. Ξόδεψα τον πλούτο των χαρισμάτων Σου σε ασωτίες, συνέχισε ο μοναχός.

Έβαλε τότε με στοργή το χέρι Του ο Φιλάνθρωπος Δεσπότης στο κεφάλι του πονεμένου αμαρτωλού και του είπε με ιλαρότητα:

– Αφού για μένα πονάς τόσο πολύ, εγώ έπαυσα πιά να λυπάμαι για τα περασμένα, για τις αμαρτίες σου.

Ο νέος σήκωσε το βλέμμα του, για να ευχαριστήσει το Σωτήρα του, μα Εκείνος δεν βρισκόταν πιά εκεί. Στη θέση που πατούσε είχε σχηματισθεί ένας πελώριος ολόφωτος σταυρός. Λυτρωμένος πιά από το βάρος της αμαρτίας, έπεσε ο μοναχός και τον προσκύνησε. Έκτοτε έγινε ο πιο θερμός κήρυκας της μετανοίας και οδήγησε στον Εσταυρωμένο Χριστό πολλούς άλλους παραστρατημένους.